

Andrzej Sądoliński

"Über einen Versuch, den Erwartungshorizont zeitgenössischer Literaturkritik empirisch zu objektivieren /Próba obiektywnej oceny horyzontu oczekiwań współczesnej krytyki literackiej-weryfikacja empiryczna/" ... : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 20/2 (64), 226

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/I/ VIEHOFF Reinhold: Über einen Versuch, den Erwartungshorizont zeitgenössischer Literaturkritik empirisch zu objektivieren /Próba obiektywnej oceny horyzontu oczekiwania współczesnej krytyki literackiej - weryfikacja empiryczna/. "LILI. Zeitschrift für Literaturwissenschaft und Linguistik", R. 6: 1976, z. 21, Göttingen, s. 96-124.

Artykuł dotyczy badań nad recepcją literatury przeprowadzonych na podstawie ankiet rozesłanych do 106 krytyków literackich. Podsumowując wyniki eksperymentu autor neguje obiektywną wartość wprowadzonego przez Jaussa kryterium "dystansu estetycznego"; teksty literackie nigdy bowiem nie funkcjonują w czysto "estetycznym dystansie" w stosunku do "horyzontu oczekiwania" czytelnika, ponieważ taki "horyzont" - bez "praktyczno-życiowych" implikacji - nie istnieje. By pojęcie "estetycznego dystansu" miało nadal swój praktyczny sens, konieczne jest włączenie w krąg rozważań pozaestetycznych determinantów procesu historycznego, jak np.: "przemoc, przymus, sankcja".

BP/64/69

A. S.

/II/ BREMER Thomas: Selbstmord und Identitätssuche bei Cesare Pavese: die Erzählung Suicidi /Cesare Pavese - samobójstwo a poszukiwanie tożsamości/. "LILI. Zeitschrift für Literaturwissenschaft und Linguistik". R. 6: 1976, z. 21, Göttingen, s. 9-25.

Autor analizuje opowiadanie "Samobójstwo" z punktu widzenia biografii pisarza, jego dzieł, a także - sformułowanej przez Freuda - koncepcji melancholii. W oparciu o ten materiał rekonstruuje cechy osobowości pisarza, które - jak twierdzi - nie mogą być zauważone w interpretacji rezygnującej z metody psychoanalitycznej. Rekonstrukcja owa jest jednocześnie kluczem do głębszego zrozumienia całej twórczości Pavese oraz ujawnianego w niej fundamentalnego konfliktu między ciągłym "poszukiwaniem tożsamości a jej niszczeniem". Autor dowodzi, że jedyne możliwe dla pisarza wyjście z tej konfliktowej sytuacji znalazło zapowiedź i artystyczne potwierdzenie właśnie w tym opowiadaniu.

BP/64/70

A. S.